

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

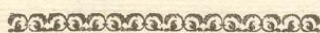
Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Primvm. Prima Sociorum collectio, Ordinis fundamentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

LIBER PRIMVS SOCIETAS NASCENS
 I M A G O
 PRIMI SÆCVLI
 SOCIETATIS IESV.

LIBER SECVNDVS.
 SOCIETAS CRESCENS.

S I V E

De incremento & progressu Societatis vsque
 ad hunc annum sæcularem.

C A P V T P R I M V M.

Prima Sociorum collectio, Ordinis fundamentum.

QVEM AD MODVM mundi huius Conditor Deus, vt in tanto opere suæ pulchritudinis ac potentia vestigia adumbraret, præter spectabilem hunc ornatum adeo multiplici varietate distinctum, diuersam agendi vim, dissimilesque naturis rerum propensiones indidit: ita in humanis animis (qui quoddam huius Vniuersitatis breuiarium sunt) præter cælestium decora gratiarum, quibus eos ad dignam amore suo venustatem perpolit, efficaces imprimis motiones; quibus in varia inclinati, dum alius aliud amplectitur sanctioris vitæ genus, collectas in illo bonorum Oceano virtutum excellentias, diuisim & per partes æmulentur ac repræsentent. Hinc adeo disparia virorum Deo famulantium studia, adeo diuersæ nitentium ad perfectionem via. Sunt qui in æternarum rerum contemplatione defixi, vt affluenti cælitus dulcedini vacuum atque expeditum præbeant animum, à negotiis cum curisque prorsus abducunt. Sunt qui non tam mentis, quam corporis exercitationibus dediti, in charitatem & misericordiam totos se effundunt; & inter nosocomiorum squalorem, inter reorum ac mancipiorum ergastula, æuum consumentes, quidquid solatij calamitosi adferunt,

*Diuersa
 Religio-
 rum Insti-
 tuta.*

ferunt, suas delicias putant. Alij iuandis magis animis, quàm corporibus intenti, sic agendi contemplandique studium conferunt atque commiscunt, vt neque in degustandâ suauitate diuini colloquij causas deserant proximorum, neque in ferendâ proximis ope diuinam familiaritatem negligant: sic se sibi excolendis perficiendisq̃ impendunt, vt partem curarum ad communem vtilitatem deriuantes, quod priuatim proficiunt, id omne publicè velint prodesse. Priores in loca sola abdunt sese, & procul ab omni strepitu sancta sectantes otia, secum toti & cum Cælestibus degunt. In solem posteriores & puluerem prodeunt, oppida atque agros percursant, diurnis contentionibus nocturnas vigiliâs addunt, quietem denique in laboribus, in hominum consortio Dei presentiam & congressum quærunt. Laudabili vtrique, quia non tam suo, quàm æternæ Mentis, cui suas attemperant rationes, ductu atque consilio. At iam eò redierat Christiana res, vt (quod magnus olim Aphraates dicebat) vel ipsos eremi cultores ad leuandas Ecclesiæ calamitates, tamquam asuetas secreto virgines ad restinguendum paternæ domus incendium, par esset in publicum prodire.

*Ecclesiæ
necessitas
tempore
Ignarij.*

Fluctuabat multis locis Religio: fœdabantur castissimi ritus: Provinciarum olim constantissimarum lababat fides, salus periclitabatur. Quâ in communi necessitate & discrimine, suis dumtaxat commodis & saluti vacare, non tam virtutis studium, quàm laboris fuga poterat videri. Eam ob rem Ignatius auersatus iam vanarum rerum illecebras, vocantiq̃ ad meliora Numini obsecutus, postquam priuatæ satis pietati indulgisset, hausissetq̃ de celo, quod in alios cum fructu posset & sine periculo transfundere; ad ferendas miseris suppetias, firmandumq̃ quâ posset, Ecclesiæ statum, curas suas omnes cogitationesq̃ conuertit. Quid tamen aut in illo, aut in quocumque suam solius operam conferente, tantum præsidij? Nec vnus omnibus prodesse poterat, nec vllis admodum diu. Iungere ergo cum pluribus studia, & adlegere Socios visum est: qui eius primùm operâ incensi, dispergerent deinde alerentq̃ in posterum flammam, & frigescente sæculo Christianæ pietatis ardorem renouarent. Id primò in Hispaniis Barcinone Salmanticaq̃ tentatum. Vtrobique conatu maiori, quàm successu. Multos sigillatim virtuti conciliauit; qui sibi ad laboris societatem fideliter adhereret, reperit neminem. Nimirum satis erat, hoc Regnum magnorum virorum feracissimum nouæ Congregationis Auctorem protulisse, iniriâ progressusq̃ alteri debebantur. Ita transplantari amant quidam frutices, nec nisi aliò traducti in arbores excrescunt.

*Ad nandam
Ecclesiæ
operam
Ignarius
Socios col-
ligit.*

Parisiis, celeberrimo per Christianum orbem litterarum emporio, vt maior florentissimorum iuuenum ex omnibus Regnis eò confluentium copia, ita facilior fuit certiorq̃ delectus. Primus adscitus Petrus Faber, natione Allobrox. Nec ægrè viro sancto adhæsit, qui sanctitatem à puero fuerat amplexus. Plus in Xauerio defudatum, quasi iam tum portenderetur, in illo vno de millibus multis agi. Is Pompeiopoli Regiâ Nauarræ vrbe nobili prosapia natus, illud modò spectabat, vt ad aggenitam familiæ bellicam laudem sapientiæ decus adiungeret. hoc difficilius ad infima atque humilia animum inflexit. Sed cum, vt relu-

staretur, Ignatium, vt instaret, mouebat magna indoles. Norat vt prudens, in incultis agris ex inutilium herbarum luxurie fertilitatem colligi. Norat equorum domitoribus ferocissimos placere: eos esse, qui, vbi frenum pati didicerint, aduersam frangant aciem, & per prostrata caduera equitem suum ad gloriam vehant. Nec diu elusus labor. dedit mox manus, & contumaciam strenuitate pensauit. Inde Iacobum Lainium Seguntinum, & Alphonsum Salmeronem Toletanum, cum ingenij studiorumque similitudo sociasset inter se; salutis & perfectionis studium ad Ignatium aggregauit. Post hos Nicolaus Bobadilla Palentinus, primum officii delinitus, mox vitæ proposito coniunctus est. Sextum se addidit Simon Rodericius Lusitanus, acri iuuenis ingenio & indole præclarâ. Claudius Iaius Gebennensis aliquantò post; postremi duo, Ioannes Codurius & Paschasius Broëtus, Belga hic, ille Allobrox, post Ignatij Lutetiâ discessum se coniungere. Ita ex paucis hominibus, patriâ, ætate, moribus, consilio discrepantibus, velut ex variis elementis, pulcherrimi corporis coaluere principia. Nec diuersitas vel auspicio caruit, vel fructu. Quòd natione differrent, monebantur non ad alicuius se gentis, sed ad omnium populorum salutem congregatos. Consiliorum dispar ratio subita conuersionis consensusque Deum prodebat auctorem. Cetera dissimilitudo documentum dabat posteris, vt, cum adeò dissidentes non nisi per charitatem coiuisset cognoscerent, eodem vinculo continerent communitatem suam, quo esset initio colligata. Paucitas verò, cum operum quæ aggressi sunt magnitudine composita, quantum admirationis haberet, numquam manifestius fuit, virtute potius quàm numero, concordia & conspiratione quàm magnis apparatibus, res geri. Quamquam verisimile est, Ignatium, dum nouam condere militiam in animo haberet, hos velut Præfectos Tribunosque legisse, de reliquis copiis satis securum, si idoneos Duces nactus esset.

CAPVT SECVNDVM.

Alterum Societatis incrementum in Ordinis confirmatione.

Res erat vnus ætatis, paucorum hominum societas. Vt perennaret, Religiosum Ordinem condi placuit. Assensit Paulus III. Pontifex Maximus, eâ lege, vt, quoniam exercitus in morem variis distingueretur ordinibus, Professi, qui velut prætoriani milites sunt, supra sexaginta ne essent. Sed vbi arborem plantaueris, difficile est crescendi legem præscribere. Dante incrementum Deo, nequidquam obicem ponas. Quos verò nouæ huic propagini diuina bonitas auctus sponderet, non dubiis apparebat indicis. Vixdum in Europâ firmare radices cœperat, & iam vsque ad vltimas Orientis terras lato penetrarat prouentu: vix paucis inferre se prouinciis; & iam plerasque sui desiderio complebat. Studia ciuitatum, postulata Principum, vota populorum, per litteras atque Oratores indies adferebantur. cumque vnâ obuersarentur oculis animarum pereuntium strages, videbatur quoddam miseræ

*Professorū
numerus
restringitur
ad
sexaginta.*

*Societas à
pluribus
populis ex-
petitur.*

ria